

Віктор Ситник,
аспірант Факультету журналістики
Київського університету
імені Бориса Грінченка

Viktor Sytnyk,
PhD student (Journalism),
Faculty of Journalism,
Borys Grinchenko Kyiv University,
ORCID iD 0009-0002-6611-5460
Email: v.sytnyk.asp@kubg.edu.ua

УДК 655.4(477)

DOI <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2023.1516>

ПРОДАЖ Е-КНИГ ТА АУДІОКНИГ В УКРАЇНІ

SALE OF E-BOOKS AND AUDIOBOOKS IN UKRAINE

АНОТАЦІЯ. У дослідженні розглянуто функціонування агрегаторів е-книг та аудіокниг на сучасному видавничому ринку України. Розвиток е-книги є ключовим для галузі в умовах, коли випуск друкованої суттєво ускладнений або подекуди неможливий через війну. Попередні дослідження М. Женченко вже висвітлили багато аспектів дистрибуції цифрових видань в Україні (2013, 2015, 2018), проте кількість суб'єктів значно зросла з того часу, що спонукає розглянути нових учасників ринку.

Сервіси-агрегатори – основні постачальники е-книг від різних видавців. У дослідженні розглянуто 23 таких сервіси, що функціонують станом на початок 2023 року, виявлено загальні тенденції в їх роботі, оглянуто платформи, які вони використовують.

Метою дослідження є знаходження та аналіз даних про активних суб'єктів цифрової дистрибуції на видавничому ринку України, виявлення загальних тенденцій та принципів їхньої роботи. Для досягнення цієї мети були використані загальнонаукові методи дослідження, зокрема спостереження, синтез, аналіз та класифікація.

Стаття надає дані про стан та динаміку ринку цифрових видань в Україні, його результати можуть стати джерелом інформації для майбутніх досліджень, а також сприяти поліпшенню користувацького досвіду під час придбання е-книг.

Ринок цифрових видань в Україні поступово зростає. Кількість сервісів-агрегаторів та видавництв, які реалізують е-книги, за останні кілька років істотно збільшилась, а їхні технічні можливості надають користувачам змогу отримувати доступ до контенту на різних пристроях офлайн та онлайн. В межах дослідження виявлено загальні тенденції та принципи функціонування сервісів-агрегаторів цифрових видань.

Подальші дослідження суб'єктів розповсюдження е-книг та аудіокниг актуалізуватимуться з появою нових сервісів-агрегаторів цифрових видань, та цифрових видавничих проєктів України загалом, з розвитком методів доступу до цифрового контенту та оплати.

Ключові слова: цифрові книгарні; е-книги; цифрова дистрибуція; цифрові видання; книжкові сервіси.

ABSTRACT. The research examines the functioning of e-book and audiobook aggregators in Ukraine's modern publishing market. The development of e-books is crucial for the industry in conditions where the publication of printed material is significantly complicated or sometimes impossible due to war. Previous studies by M. Zhenchenko have already shed light on many aspects of digital distribution in Ukraine (2013, 2015, 2018), but the number of participants has significantly increased since then, which prompts the consideration of new market players.

Aggregator services are the primary suppliers of e-books from various publishers. The research covers 23 such services operating as of the beginning of 2023, identifying common trends in their operations and reviewing the platforms they utilize.

The aim of the study is to find and analyze data on active participants in digital distribution in Ukraine's publishing market and identify common trends and principles of their work. To achieve this goal, general scientific research methods were employed, including observation, synthesis, analysis, and classification.

The article provides data on the state and dynamics of the digital publication market in Ukraine. Its findings can serve as a source of information for future research and contribute to enhancing the user experience in purchasing e-books.

The market for digital publications in Ukraine is gradually growing. The number of aggregator services and publishers that sell e-books has increased significantly over the past few years, and their technical capabilities allow users to access content on various offline and online devices. Within the framework of the study, general trends and principles of the functioning of digital publication aggregator services were revealed.

Further research on the distribution of e-books and audiobooks will be updated with the appearance of new digital publication aggregator services and digital publishing projects in Ukraine in general, with the development of methods of access to digital content and payment.

Keywords: digital bookstores; e-books; digital distribution; digital publications; book services.

© Ситник Віктор, 2023

Вступ. Цифрова книжковість завжди рухалася в напрямку збільшення рентабельності видавничої справи у відповідь на виклики стрімко змінюваного світу і особливо яскраво це можна помітити в кризові періоди.

Під час повномасштабної війни українські видавництва понесли суттєві економічні втрати. Мільйони громадян виїхали з України, внаслідок чого видавнича галузь втратила значну частину своєї аудиторії – людей, які фізично не можуть придбати українські видання у книгарнях. Через це розвиток е-книги в наш час – життєво необхідна умова для функціонування галузі і ключова роль належить саме сервісам-агрегаторам е-книг та аудіокниг. Сьогодні е-книги можна представлені на сайтах багатьох українських видавництв, однак саме агрегатори пропонують читачам найширший вибір книг від різних видавців – це їхня головна перевага. Крім того, такі платформи можуть запропонувати швидку реєстрацію через облікові записи у соцмережах, мультиплатформність та вбудованих ридер.

Проблематику е-книг та видавничої інноватики в Україні досліджували В. Теремко [5], М. Женченко [1, 2, 3], Н. Фіголь [4], С. Водолазка, В. Шпак [6], Е. Огар та інші. Актуальний стан видавничого ринку України, зокрема щодо стану е-видань, відображений у щорічних звітах Українського інституту книги [10, 11].

Питання цифрової дистрибуції на видавничому ринку України висвітлено в працях М. Женченко. Зокрема, у статтях «Цифрова

дистрибуція на книжковому ринку України»1 (2013 р.) та «Цифрові трансформації в системі книгорозповсюдження України» [2] (2015 р.) досліджено ринок цифрових видань в Україні, визначено основні бізнес-моделі цифрової дистрибуції е-книг та проаналізовано їх використання. Однак від часу проведення цих досліджень кількість суб'єктів цифрової дистрибуції на видавничому ринку України істотно зросла, а розвиток їхніх технічних можливостей, зокрема мультиплатформності, спонукає нас розглянути діяльність цих сервісів. У цій статті ми не зосереджуватимемося на аналізі бізнес-моделей суб'єктів цифрової дистрибуції, оскільки це питання потребує розгляду в окремому дослідженні.

Мета нашого дослідження – розглянути сучасні сервіси реалізації е-книг та аудіокниг на видавничому ринку України – передбачає виконання таких завдань:

- знайти та проаналізувати дані про активних суб'єктів цифрової дистрибуції на видавничому ринку України;
- виявити загальні тенденції роботи цих суб'єктів;
- проаналізувати дані про платформи, які вони використовують.

Для реалізації завдань використовуватимемо загальнонаукові методи дослідження: спостереження та синтезу для дослідження діяльності активних суб'єктів цифрової дистрибуції, методи аналізу та класифікації для порядкування моделей оплати в сервісах-агрегаторах цифрових ви-

дань, виявлення тенденцій та закономірностей їхньої роботи.

Результати та обговорення дослідження. Сьогодні на українському ринку е-книг та аудіокниг діють кілька десятків застосунків-книгарень. У межах цього дослідження ми умовно розділимо їх на мультиплатформні міжнародні та українські, а також моноплатформні.

Міжнародні компанії, які володіють майданчиками продажу цифрових видань мають значні ресурси для створення та розвитку одразу кількох платформ та можуть запропонувати великий асортимент контенту. До таких можемо віднести PocketBook, Google Play Books, Megogo і Booknet.

Одним із провідників цифрової книжковості в Україні є PocketBook (Київ, 2007 р.), виробник пристроїв для читання е-книг з технологією e-ink. Сьогодні на українському сайті компанії (pocketbook.ua) розміщено великі каталоги е-книг і аудіокниг, фірмових пристроїв для читання та аксесуарів до них. Раніше компанія PocketBook продавала е-книги через свої крамниці bookland.net.ua (2008 р.) та store.obreey.com (2011 р.), але сьогодні вони вже неактивні.

Придбавши цифрове видання на сайті pocketbook.ua, користувач може скористатися такими опціями: 1) завантажити книгу на пристрій; 2) читати в застосунку PocketBook Cloud на пристрої PocketBook; 3) читати в хмарному сервісі cloud.pocketbook.digital у вебпереглядачі; 4) читати в мобільному ридері PocketBook Reader (Android та IOS). У мобільному ридері PocketBook Reader є вбудована книгарня, де можна купувати книги безпосередньо з мобільного пристрою. Також у застосунку можна авторизуватися через сервіси PocketBook Cloud, Dropbox, Google Play Books, Google Disk і Adobe DRM та синхронізувати бібліотеки.

У 2014-му році почав діяти український сегмент сервісу Google Play Books, який нині пропонує велику бібліотеку книг українських та іноземних видавництв. Google Play Books має вебсайт і мобільні застосунки Android та IOS, синхронізовані обліковим записом Google.

Придбавши цифрове видання на Google Play Books, користувач може скористатися такими опціями: 1) читати книгу через вебпереглядач у вбудованому ридері; 2) читати книгу в мобіль-

ному додатку Android та IOS, зокрема офлайн; 3) експортувати книгу в форматі ACSM і читати її через програму Adobe Digital Editions (це можливо не з усіма виданнями). До речі, PocketBook Reader дає можливість синхронізувати бібліотеку Google Play Books та обліковий запис Adobe, щоб отримати доступ до захищеного читання книг у застосунку.

Деякі функції Google Play Books ще недоступні в Україні. Наприклад, придбання аудіокниг або передплата серії книг.

Варто зазначити, що книжкова крамниця від Apple, головного конкурента Google, ще не працює в Україні повноцінно. Мобільний застосунок IBooks містить лише безкоштовну колекцію класичних творів іноземними мовами, а з україномовного контенту – лише посібники від Apple.

З 2018 р. функціонує платформа цифрового самвидаву Booknet, що має україномовну, англійську та іспаномовну версії. Сервіс пропонує авторам-початківцям безплатно опублікувати свої твори на платформі. Набравши визначену кількість регулярних читачів та відстежувачів, автори можуть підписати угоду з сервісом та продавати свої твори.

Booknet пропонує читачам такі способи отримання е-книг: 1) читати безкоштовні книги; 2) передплатити ще неопубліковані книги; 3) придбати завершені книги. Отримавши доступ до е-книги, читач може скористатися такими опціями: 1) читати книгу через вебпереглядач у вбудованому ридері; 2) читати книгу в мобільному додатку Android та IOS.

У 2019 р. на міжнародній платформі потокового мультимедіа Megogo було запущено розділ Megogo Audio, який містить українські аудіокниги, подкасти різних жанрів та авторські аудіосеріали. Щоб отримати доступ до контенту необхідно оформити одну з передплат сервісу Megogo. Слухати аудіо можна в додатках IOS, Android і HarmonyOS (App Gallery) з мобільних пристроїв та через CarPlay і Android Auto з бортових комп'ютерів автомобілів.

Сьогодні на українському ринку досі працюють і російські застосунки з е-книгами. Власники деяких з них зареєстровані в країнах Європи, але фактичними бенефіціарами є резиденти РФ. Серед них: Litres, MyBook, Bookmate, LiveLib та дея-

кі інші. До прикладу, застосунок Bookmate, який формально зареєстрований в Ірландії і позиціонує себе міжнародною компанією, але фактично пов'язаний з російською компанією Yandex і містить видання, які порушують українське законодавство. Однак, Bookmate має україномовну версію та каталог українських книг і продовжує утримувати високі позиції в українському рейтингу додатків App Store.

А втім, не лише міжнародні компанії можуть запропонувати читання на різних платформах. Кількість українських цифрових книгарень у магазинах застосунків поступово зростає.

Погляньмо на застосунок Абук, який у 2019 р. став однією з перших українських аудіокнигарень в App Store та Google Play. Раніше сервіс містив лише аудіокниги, а зараз вже й е-книги. Купувати, слухати та читати в ньому можна через додатки IOS та Android. Користувач Абук купує видання в роздріб і отримує доступ до нього на пристроях, пов'язаних обліковим записом Apple чи Google. Передплати на всю бібліотеку сервіс наразі не пропонує.

Схожим чином діє застосунок Читанка, який містить каталог українських е-книг, доступних для придбання та читання лише в застосунку (IOS та Android).

Чимало цифрових книжкових крамниць в Україні, крім роздрібного продажу видань, мають функцію читання в застосунку за передплатою. Наприклад, застосунок Yakaboo (IOS та Android) дає змогу як купувати видання в роздріб, так і отримати доступ до повної бібліотеки за передплатою (напр. 8.99 USD за 3 місяці). Читати книги можна лише в застосунку без можливості завантаження. Застосунок ще не синхронізований із сайтом yakaboo.ua, на якому можна лише купувати е-книги та завантажувати їх.

Схожим чином діють застосунки Книгарня та Еквалібра, доступні для IOS та Android. Користувач може купувати книги окремо або передплатити повну бібліотеку на визначений термін.

Деяко інша схема роботи в сервісі Librarius, який пропонує читачам можливість орендувати одну книгу на 14 днів, що є значно дешевшою опцією, ніж повноцінне придбання. Наприклад, оренда книги Фредріка Бакмана «Тривожні люди» в сервісі коштує 120 грн, а придбання –

240 грн. Функція передплати в сервісі теж є, але мають її не всі книги з каталогу.

Відзначимо й сервіс e-Pidruchnyku, створений у співпраці Microsoft та Міносвіти. Він має сайт, на якому користувачі можуть придбати електронні версії шкільних підручників та посібників, та застосунки Windows і Android для користування ними. Користувач купує е-книгу на сайті та отримує доступ до неї у додатку на визначений термін.

Як бачимо, крамниці, які пропонують читання за передплатою зазвичай не дають змоги завантажувати контент безпосередньо на пристрій. Винятком є сервіс Audio Books (IOS та Android), який пропонує користувачам безплатно прослуховувати аудіокниги в застосунку, але за окрему плату дозволяє завантажувати їх на пристрій. Наприклад, завантаження однієї книги коштує 9.99 USD, трьох – 24.99 USD, п'яти – 35.99 USD, десяти – 59.99 USD, притому доступ до необмеженого завантаження книг коштує лише 4.99 USD за місяць.

Теж варта уваги аудіокнигарня Слухай, яка діє з 2018 р. та містить понад безплатних 100 аудіокниг з творами класичної української літератури, а також з творами сучасних українських авторів. Деякі з вищезгаданих сервісів також містять безкоштовний контент. Наприклад, Librarius має розділ безкоштовні книги з понад 65 тис. творів, які є суспільним надбанням.

Крім мультиплатформних цифрових книгарень, в Україні діють і моноплатформні. Сервіси, які ми віднесемо до моноплатформних мають лише сайт. Виокремимо три моделі взаємодії з ними: 1) роздрібне придбання та/або завантаження файлу книги; 2) отримання доступу (платного або безплатного) до читання у вбудованому ридері на сайті; 3) роздрібне придбання та/або завантаження файлу книги з додатковою опцією читання у вбудованому ридері на сайті.

Першу модель взаємодії використовують зокрема дистриб'ютори друкованих книг, які доповнили свої каталоги цифровими виданнями. Це Книгарня Є, Книголенд, Книжкова Полиця, Audiobooks, Ionum та Books second life. Є і суто цифрові книгарні – Booxters та Epub.

Другу модель використовує заснована у 2009 р. онлайн-бібліотека CulOnline, яка містить

книги видавництва Центр навчальної і практичної літератури. Щоб оформити передплату необхідно зареєструватися на сайті, зв'язатися з менеджером і оплатити послугу. Доступ до онлайн-бібліотеки буде надано на визначений термін.

Авжеж, цифрові видання в Україні продають не лише сервіси-агрегатори, а й видавці безпосередньо. Зазвичай вони пропонують користувачам зареєструватися на сайті, придбати цифрове видання за допомогою банківської картки та завантажити файл книги (PDF, EPUB, MOBI, FB2 тощо) на пристрій. Це, зокрема, такі видавництва: Ранок, КСД, Фабула, ВСЛ, Книголав, Vivat, Астролябія, Віхола, Nebo BookLab Publishing, Folio, Лабораторія та інші. Повноцінний огляд діяльності всіх видавців, які продають цифрові версії своїх видань потребує окремого дослідження. Зараз ми лише засвідчимо, що прямий продаж цифрових версій власних книг став звичною практикою для українських видавництв.

Окремої згадки заслуговує видавництво Наш Формат, яке веде активну діяльність у сфері циф-

рових видань. На його сайті представлені е-книги багатьох видавництв, а не лише власні. Після авторизації та оплати банківською картою, користувач може скористатися такими опціями: 1) завантажити файл книги; 2) читати видання у вбудованому ридері на сайті.

Сайт має розділ Аудіокниги, який містить каталог аудіокниг Нашого Формату, доступних для придбання і прослуховування за посиланням у сервісі Абук. Також видавництво має мобільний застосунок для Android, який, однак, не отримувал оновлень з 2020 р. і в його каталозі сьогодні відображено лише 30 книг.

Відзначимо й вищезгадане видавництво Центр навчальної і практичної літератури, з його передплатною бібліотекою CulOnline.

Результати дослідження. Спершу зазначимо зростання кількості цифрових книгарень в Україні. Для порівняння, погляньмо на ті з них, діяльність яких висвітлена в публікації 2015 р. «Цифрові трансформації в системі книгорозповсюдження України» (М. Женченко) [2].

Таблиця 1.

Українські цифрові книгарні станом на 2015 рік.

№	Сервіс	Продукт	Поява	Сучасний стан
1	Bookland.com	е-книги	2014 р.	не працює
2	Culonline.com.ua	е-книги	2009 р.	працює
3	Store.kassiopeya.com	е-книги	2011 р.	не працює
4	Smart.kyivstar.ua	е-книги	2013 р.	не працює
5	Google Play Books	е-книги	2014 р.	працює

Як бачимо, кількість книжкових застосунків з 2015 р. істотно зростає. У межах нашого дослідження виявлено 23 сервіси (не враховано російські, діяльність яких обмежена в Україні).

Досліджені нами сервіси використовують різні платформи для продажу та читання цифрових видань.

Усі досліджені нами міжнародні сервіси – мультиплатформні, вони мають достатньо ресурсів, щоб забезпечити користувачів доступом до контенту на різних пристроях. При чому деякі з платформ вони інколи використовують лише як ридер, а деякі – лише як магазин, синхронізуючи дані між ними. Вбудований ридер мають всі, а PocketBook і Google Play Books ще й дозволяють завантажувати файли книг.

Українські мультиплатформні сервіси також розвиваються. Майже всі вони використовують мобільний додаток як основну платформу для продажу та читання е-книг. Придбання і читання в них може здійснюватися на одній платформі й лише в e-Pidruchnyku магазин та ридер розміщені на різних платформах. Yakaboo має сайт та мобільні додатки, які ще не синхронізовані та діють як окремі платформи, що є технічною несправністю, а не особливістю.

За даними дослідження УІК «The Ukrainian Book Market» (2021 р.)¹¹ найпопулярнішими пристроями для читання е-книг в Україні є смартфон (73 %) та планшет (22 %). З аудіокнигами статистика схожа: 78 % на смартфоні та 16 % на планшеті. З 23 досліджених сервісів 14 мають

мобільний застосунок і лише 9 використовують сайт як єдину платформу. Отже, використання мобільних платформ можна вважати доцільним. Однак досліджені нами моноплатформні застосунки, як бачимо, застосовують єдину платформу сайт, а не мобільний застосунок на базі однієї з операційних систем. Розробники, які мають ресурс лише для однієї платформи, використовують саме вебзастосунок, бо, вибравши одну з мобільних платформ, наприклад IOS, вони не змогли б взаємодіяти з користувачами Android. Вибираючи єдиною платформою сайт, вони можуть взаємодіяти з усіма.

Висновки та перспективи досліджень. Ринок цифрових видань в Україні поступово зростає. Кількість сервісів-агрегаторів та видавництв, які реалізують е-книги, за останні кілька років істотно збільшилась, а їхні технічні можливості надають користувачам змогу отримувати доступ до контенту на різних пристроях офлайн та онлайн.

У межах дослідження виявлено загальні тенденції та принципи функціонування сервісів-агрегаторів цифрових видань. Проаналізовано роботу 23 таких суб'єктів, які діють станом на початок 2023 року, зокрема виявлено певні тенденції:

- За останні кілька років кількість сервісів-агрегаторів та видавництв, що пропонують е-книги, значно збільшилась.
- Агрегатори е-книг та аудіокниг в Україні можемо умовно поділити на три групи: великі міжнародні сервіси, мультиплатформні українські сервіси, моноплатформні українські сервіси (інтернет-крамниці з е-книгами).
- Мобільні додатки крамниць е-книг завжди мають вбудований ридер. Читання книг на мобільному пристрої – його головне призначення.
- Майже всі мультиплатформні сервіси паралельно розвивають застосунки на IOS та Android, що пов'язано з необхідністю взаємодіяти з більшою кількістю користувачів. Це особливо важливо для міжнародних застосунків, оскільки різні країни мають неоднакове співвідношення користувачів цих ОС. За даними порталу Statcounter9, 74,42 % українців використовують Android, а 25,2 % – IOS (лютий 2023).

Подальші дослідження суб'єктів розповсюдження е-книг та аудіокниг актуалізуватимуться з появою нових сервісів-агрегаторів цифрових видань та цифрових видавничих проєктів України загалом, з розвитком методів доступу до цифрового контенту та оплати.

Список використаної літератури

1. Женченко М. Цифрова дистрибуція на книжковому ринку України. Вісник Книжкової палати, 2013, № (10), с. 3-5. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2013_10_2 (дата звернення: 10.05.2023).
2. Женченко М. Цифрові трансформації в системі книго-розповсюдження України. Обрії друкарства, 2015, № (1), с. 55-65. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/obdr_2015_1_9 (дата звернення: 10.05.2023).
3. Женченко М. Цифрові трансформації видавничої галузі: монографія (2-ге вид., виправл.). Київ, 2018 : Жнець.
4. Фіголь Н. Електронні видання України. Обрії друкарства, № (1), 2018. с. 244–254. URL : <https://doi.org/10.20535/2522-1078.2018.1.132926> (дата звернення: 10.05.2023).
5. Теремко В. Стратегічні випробування електронною книжністю. Вісник Книжкової палати, 2011, № (4), с. 10-14. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2011_4_3 (дата звернення: 10.05.2023).
6. Шпак В. Видавничий бізнес: книга редактора: навчальний посібник (2-ге вид., доп. і перероб.). Київ, 2022 : Експрес-об'ява.
7. Jakopec T. E-book aggregators: new services in electronic publishing. Libellarium: Journal for the Research of Writing, Books and Cultural Heritage Institutions, 2015, vol. 8(1), p. 31. DOI: 10.15291/libellarium.v8i1.212
8. Polanka S. Ebook Access: Business Models for Subscription Services. Online Searcher, 2013, vol. 37(2), pp. 65-67. URL : https://corescholar.libraries.wright.edu/ul_pub/128 (accessed: 10.05.2023).
9. Statcounter (2023). Mobile Operating System Market Share in Ukraine. URL: <https://gs.statcounter.com/os-market-share/mobile/ukraine> (accessed: 10.05.2023).
10. Shurenkova A., Volosevych I. Ukrainian Book Institute (2020). Reading in the context of media consumption and life construction. Kyiv: URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/doslidzhennya/doslidzhennya-2020> (accessed: 10.05.2023).
11. Ukrainian Book Institute, Livres Canada Books. The Ukrainian Book Market: Prospects and Opportunities. Ottawa, 2021. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/doslidzhennya/doslidzhennya-2021> (accessed: 10.05.2023).

References

1. Zhenchenko, M. (2013). Cy'frova dy'stry'buciya na kny'zhkovomu ry'nku Ukrayiny' [Digital distribution on the book market of Ukraine]. Visny'k Kny'zhkovoyi palaty', vol. (10), pp. 3-5. Avialbe at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2013_10_2 (accessed: 10.05.2023).

2. Zhenchenko, M. (2015). Cy`frovi transformaciyi v sy`stemi kny`gorozpovsyudzhennya Ukrayiny` [Digital transformations in the book distribution system of Ukraine]. *Obriyi drukarstva*, vol. (1), pp. 55-65. Aviable at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/obdr_2015_1_9 (accessed: 10.05.2023).
3. Zhenchenko, M. (2018). Cy`frovi transformaciyi vy`davny`choyi galuzi: monografiya [Digital transformations of the publishing industry: monograph (2nd ed., corr.)]. Ky`yiv: Zhnecz`.
4. Figol, N. (2018). Electronic publications of Ukraine. *Frontiers of printing [Electronic publications of Ukraine]*, vol. (1), pp. 244–254. Aviable at: <https://doi.org/10.20535/2522-1078.2018.1.132926> (accessed: 05/10/2023).
5. Teremko, V. (2011). Strategichni vy`probuvannya elektronnoy kny`zhnisty [Strategic tests of e-books]. *Visny`k Kny`zhkovoyi palaty`*, vol. (4), pp. 10-14. Aviable at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2011_4_3 (accessed: 10.05.2023).
6. Shpak, V. (2022). Vy`davny`chy`j biznes: kny`ga redaktora: navchal`ny`j posibny`k [Publishing Business: The Editor's Book: A Study Guide]. Ky`yiv: Ekspres-ob`yava.
7. Jakopec, T. (2015). E-book aggregators: new services in electronic publishing. *Libellarium: Journal for the Research of Writing, Books and Cultural Heritage Institutions*, vol. 8(1), p. 31. DOI: 10.15291/libellarium.v8i1.212
8. Polanka, S. (2013). Ebook Access: Business Models for Subscription Services. *Online Searcher*, vol. 37(2), pp. 65-67. Aviable at: https://corescholar.libraries.wright.edu/ul_pub/128 (accessed: 10.05.2023).
9. Statcounter (2023). Mobile Operating System Market Share in Ukraine. aviable at: <https://gs.statcounter.com/os-market-share/mobile/ukraine> (accessed: 10.05.2023).
10. Shurenkova, A., Volosevych, I. (2020). Ukrainian Book Institute. Reading in the context of media consumption and life construction. Kyiv: Aviable at: <https://ubi.org.ua/uk/activity/doslidzhennya/doslidzhennya-2020> (accessed: 10.05.2023).
11. Ukrainian Book Institute, Livres Canada Books. (2021). *The Ukrainian Book Market: Prospects and Opportunities*. Ottawa, Canada. Aviable at: <https://ubi.org.ua/uk/activity/doslidzhennya/doslidzhennya-2021> (accessed: 10.05.2023).

Надіслано до редакції 10.05.2023 р.